

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peutergroep de Mallemolen

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 30 april 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peutergroep de Mallemolen. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers plannen activiteiten binnen thema's die peuters aanspreken. We zien dat de pedagogisch medewerkers veel taal gebruiken zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op de peutergroep aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders van doelgroepeuters stimuleren

Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kinderopvang Thornerkwartier

LRK-nummer: 909610344

Totaal aantal doelgroepeuters: 8

om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook in de peutergroep aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de planning van de activiteiten en thema's niet doelgericht is. Het is nog onduidelijk wat de pedagogisch medewerkers de peuters willen leren binnen de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Ook klimt het geplande aanbod nog niet op in moeilijkheidsgraad. Mede hierdoor is ook de uitvoering van de educatieve activiteiten niet doelgericht.

De betrokkenheid van de peuters in de kring kan hoger zijn als de pedagogisch medewerkers van te voren bespreken hoe ze dat willen bereiken. Nu is er veel aandacht voor de inbreng van individuele peuters, daardoor zakt echter de betrokkenheid van de andere peuters weg.

De pedagogisch medewerkers kunnen de individuele ontwikkelplannen van de doelgroepeuters gericht en meer passend bij de behoefte van de peuter maken.

De leiding van de peutergroep weet niet of voldoende (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding en pedagogisch medewerkers van de peutergroep werken nog niet op een planmatige manier aan de verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	11

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peutergroep de Mallemolen.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, coach/beleidsmedewerkers en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
  - V** Voldoende
  - G** Goed
- .....

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peutergroep de Mallemolen.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peutergroep de Mallemolen als kan beter. Vier van de zeven standaarden zijn gewaardeerd als kan beter, drie als voldoende.

Context

Peutergroep de Mallemolen is samen met de kinderopvanggroep 't Molentje gehuisvest in basisschool Koningsspil. De locatie krijgt al meerdere jaren vve-subsidie. Verspreid over acht dagdelen biedt de Mallemolen aan ongeveer dertig peuters voorschoolse educatie, acht van de peuters hebben een vve-indicatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 18 oktober 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

- We sturen een afschrift van dit rapport (inclusief de reactie van de houder) naar de gemeente.
- We nemen contact op met de gemeente om de resultaten van dit onderzoek te bespreken.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peutergroep de Mallemlolen.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als kan beter. Binnen het aanbod zijn positieve punten, maar ook verbeterpunten.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

De planning van het aanbod laat zien dat er activiteiten plaatsvinden op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. De pedagogisch medewerkers stimuleren hiermee de ontwikkeling van de peuters.

We constateren echter ook dat de vve-methode beperkt wordt gebruikt, met name als bronnenboek om activiteiten te selecteren. Het aanbod is nu nog vooral activiteitengericht en niet doelgericht op de ontwikkeling van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. De planning van de thema's moet zich dan ook nog verder ontwikkelen. Op de eerste plaats moet duidelijk worden welk (hoofd-)doel wordt aangeboden in een bepaalde activiteit. Op de tweede plaats moet de differentiatie in moeilijkheidsgraad worden gepland, bijvoorbeeld door een verschil te maken naar jongste en oudste.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als voldoende. Wel

zijn er nog kansen voor verbetering.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

De voorschool gebruikt de observatiegegevens ook om voor de doelgroepeuters per thema een eigen ontwikkelplan op te stellen. De kwaliteit van deze plannen kan nog verbeteren. Op de eerste plaats door de doelen gericht en meer passend bij de behoefte van de betreffende doelgroepeuter te formuleren. Op de tweede plaats door bij de te bieden begeleiding geen algemene formuleringen te gebruiken, maar veel specifieker op te nemen waar de pedagogisch medewerkers op moeten letten bij het bieden van de extra begeleiding.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als kan beter. Pedagogisch zijn de medewerkers sterk, educatief liggen er nog ontwikkelkansen.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. De pedagogisch medewerkers tonen respect voor de autonomie van het kind en stimuleren de sociale vaardigheden en persoonlijke competenties. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Binnen het educatieve handelen zijn er nog ontwikkelkansen. Door te gaan werken met een doelgerichte planning (zowel de themaplanning als de individuele ontwikkelplannen), kan ook de uitvoering van de educatieve activiteiten doelgericht worden. Daarnaast is de betrokkenheid van de peuters bij de groepsactiviteit laag. Dit komt ook doordat de pedagogisch medewerker veel aandacht heeft voor de inbreng van individuele peuters. Hierin kan de voorschool nog een beter evenwicht vinden.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door hoe lang de peuter op de voorschool zit. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de ouders om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders over het thema, middels een digitale themabrief. Daarbij geven ze ook aan welke woorden en liedjes aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Elke doelgroepeuter krijgt per thema een themakistje met daarin bijvoorbeeld een boekje over het thema en activiteiten die ouders samen met hun peuter kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de doorgaande lijn van voor- en vroegschoolse educatie. Praktisch werkt de voorschool samen met de basisschool en in het kader van een thema worden ook soms gezamenlijk activiteiten ondernomen. Er is echter nog geen sprake van een doorgaande lijn in het aanbod. Een ander voorbeeld wat beter kan is het opstellen en uitvoeren van een gericht vve ouderbeleid, waarin duidelijk wordt hoe ouders betrokken worden bijvoorbeeld bij activiteiten op de voorschool.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool brengt per peuter in beeld welk ontwikkelingsniveau is behaald aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers hebben nog geen beeld van het resultaat dat de voorschool behaald. Ook hebben ze nog geen expliciete doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden gesteld die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Hierdoor weet de voorschool niet of voldoende (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf heeft, samen met de voorschool, in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De GGD houdt jaarlijks toezicht op de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

De houder en de voorschool hebben nog geen kwaliteitssysteem waarmee ze de kwaliteit bewaken en verder ontwikkelen. Het ontbreekt onder andere aan duidelijke doelen, het systematisch in beeld brengen van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers en het planmatig en doelgericht verbeteren. Wel worden ouders bevestigd op hun tevredenheid en wordt deze evaluatie samen besproken.

De houder heeft de organisatiestructuur recent aangepast. Enkele pedagogisch medewerkers hebben nu ook een taak als beleidsmedewerker en/of coach. Samen met de houder vormen zij het managementteam. Vanuit dit team zal een kwaliteitssysteem ontwikkeld en geïmplementeerd moeten worden.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De leiding is zich ook bewust van de noodzaak om met name de educatieve kwaliteit verder te ontwikkelen.

De vorming van het managementteam lijkt breed gedragen te zijn. Op de voorschool is er nu sprake van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. We constateren ook dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur. De pedagogisch medewerkers geven aan open te staan voor feedback op hun handelen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Onze organisatie bestaat uit een stabiel team, de pedagogisch medewerkers werken al jaren samen en iedereen staat open voor nieuwe ontwikkelingen. Dit blijkt o.a. uit onze werkbijeenkomsten, scholing, teamdagen en de dagelijkse inzet van iedereen. Sinds januari 2019 hebben wij binnen onze organisatie een nieuwe structuur ingevoerd. Drie beleidsmedewerkers/coaches vormen samen met de manager het managementteam. Vanuit dit nieuwe managementteam willen wij sterk inzetten om een professionele leergemeenschap te worden. Op deze manier willen wij bewerkstelligen dat kwaliteit zich verder ontwikkelt en op een juiste wijze wordt geïmplementeerd.

Pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om pedagogisch te handelen en bij te dragen aan de ontwikkeling van de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Het bieden van VVE aan doelgroepkinderen vereist extra scholing, maar vooral ook veel tijd om dit op een juiste wijze vorm te geven. Bijscholing hiervoor volgen wij al enkele jaren, volgens een jaarlijks opgesteld scholingsplan.

Pedagogisch medewerkers weten vanuit de observaties van KIIJK, waar ze de ontwikkeling in kaart brengen, wat de volgende stap voor een kind is. Dat het formuleren van die stapjes in doelen nog een aandachtspunt is, weten we. Dit is ook het onderwerp van de eerstvolgende VVE nascholing in mei 2019.

Dat de individuele ontwikkelplannen van de doelgroep-peuters gericht en meer passend bij de behoefte van de peuter kan, onderstrepen wij. Hier zullen wij zeker aan gaan werken en ook in de nascholing aandacht aan besteden.

Door middel van KIIJK wordt in beeld gebracht welk ontwikkelingsniveau is behaald. Bij pedagogisch medewerkers en leiding is dan ook van alle kinderen bekend op welk ontwikkelingsniveau het zich bevindt wanneer het naar de basisschool gaat. Alle peuters worden warm overgedragen naar de basisschool. Ook de KIIJK-rapporten worden overgedragen naar de basisschool. Doelgroepkinderen worden al een half jaar voordat zij naar de basisschool gaan besproken met de basisschool.

Om een goed overzicht te krijgen, van de kwaliteit van de voorschoolse educatie die wij bieden, zouden jaaroverzichten en groepsrapporten gemaakt moeten worden. Tot op heden hebben wij van deze mogelijkheid nog geen gebruik gemaakt, maar willen ook dit verder uitwerken.

Wij hebben als team de capaciteit en zijn gemotiveerd om te werken aan alle genoemde verbeterpunten.

Team Kinderopvang Thornerkwartier.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

